

ੴ

GURBANI CONTEMPLATION

57

OLA (SHELTER)

ਮਨ ਮੇਰੇ ਗੁਰੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਓਲਾ ॥ ਤੁਝੈ ਨ ਲਾਗੈ ਤਾਤਾ ਝੋਲਾ ॥

**O my soul, seek the protection of the Lord.
Even the hot winds shall never touch you.**

‘KHOJI’

ਓਲਾ

‘ਓਲਾ’ ਦੇ ਅੱਖਰੀ ਅਰਥ ਹਨ— ਓਟ, ਆਸਰਾ, ਅਧਾਰ, ਸ਼ਰਨ ਜਾਂ ਟੇਕ ! ਪਰ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਡੂੰਘੀ ਰਮਜ਼ ਹੈ ।

ਹਰ ਇਕ ਜੀਵ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਵਿਚਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਦਾ ਆਸਰਾ ਲੈਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ । ਬੱਚਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਆਪਣੀ ‘ਮਾਂ’ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਫਿਰ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਹਸਤੀ ਦੀ ਓਟ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਾਨੂੰ ਅਨੇਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ । ਜਦ ਅਸੀਂ ਆਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕੱਢ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਆਸਰਾ ਲੈਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰ ਪੜਾਅ ਤੇ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ।

ਮਾਇਕੀ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਕ ਹੋਰ ਜੀਵਨ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਉਚੇਰਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ‘ਪਰਮਾਰਥ ਜੀਵਨ’ ! ਅਸਲ ਵਿਚ ‘ਪਰਮਾਰਥ ਜੀਵਨ’ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਜੀਵਨ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਸੀਂ ਇਨਸਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਪਸ਼ੂ ਸਮਾਨ ਹਾਂ ।

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਆਪਣੀ ਮੌਜ ਵਿਚ ਰਚੀ ਇਸ ਇਲਾਹੀ ਕਾਇਨਾਤ ਦੇ ਦੋ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਮੰਡਲ ਹਨ—

1. ਆਤਮਿਕ ਮੰਡਲ :— ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਲਾਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਅਰਥਾਤ —

ਸਦਾ ਖੇਰ
 ਸਦਾ ਸੁੱਖ
 ਸਦਾ ਖੁਸ਼ੀ
 ਪ੍ਰੀਤ
 ਪ੍ਰੇਮ
 ਰਸ
 ਚਾਉ
 ਨਾਮ
 ਸ਼ਾਂਤੀ
 ਠੰਢ

ਦਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ ।

OLA (SHELTER)

The literal meaning of ‘ola’ is – support, assistance, shelter, or refuge! But from a spiritual viewpoint there is an even deeper secret associated with it.

Everyone needs the help of someone to exist in the world. The moment a child is born it depends on the ‘mother’, and then spends the rest of his life seeking the support of a higher source. While living in the world we have to face numerous challenges. When we ourselves cannot resolve them then we have to turn to someone for help. In this way at every stage in life we are dependant on someone.

Apart from the materialistic life there is another life that is **higher, meaning a ‘spiritual life’!** In reality, **without a ‘spiritual life’** we have no other life. Without this spiritual life we would be like animals even though we are humans.

This divine creation, which the Timeless Being created in His joy, has two separate **Realms** –

1. **Spiritual Realm:** -Within this realm, there is **divine illumination** such that there is manifestation of –

eternal well being
 eternal comforts
 eternal joy
 love
 affection
 relish
 excitement
 Naam
 peace
 calmness

2. 'ਮਾਇਕੀ ਮੰਡਲ' ਅਥਵਾ ਹਉਮੈ-ਵੇੜੀ ਸਿਆਣਪ ਦਾ ਮੰਡਲ —ਜਿਸ ਵਿਚ ਨੀਵੀਆਂ ਮਾਇਕੀ ਰੁਚੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ—

ਕਾਮ
ਕ੍ਰੋਧ
ਲੋਭ
ਮੋਹ
ਹੰਕਾਰ
ਖੁਦਗਰਜ਼ੀ
ਈਰਖਾ
ਨਫਰਤ
ਸਾੜਾ
ਚਿੰਤਾ
ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ

ਆਦਿ ਦੀ ਅੱਗ ਵਰਤ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ 'ਆਤਿਸ਼ ਦੁਨੀਆਂ' ਵਿਚ ਖੱਚਤ ਹੋਈ ਸਾਰੀ ਲੁਕਾਈ ਸੜਦੀ-ਬਲਦੀ, ਹੈ-ਬੂ ਕਰਦੀ, ਹਾਲ-ਦੁਹਾਈ ਮਚਾਉਂਦੀ, "ਕਿਝ ਨ ਬੁਝੈ ਕਿਝ ਨ ਸੁਝੈ ਦੁਨੀਆ ਗੁਝੀ ਭਾਹਿ" ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਬਾਬਾ ਦੇਖੋ ਧਿਆਨੁ ਧਰਿ ਜਲਤੀ ਸਭਿ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦਿਸਿ ਆਈ। (ਵਾ.ਭਾ.ਗੁ. ੧/੨੪)

ਜੈਸੀ ਅਗਨਿ ਉਦਰ ਮਹਿ ਤੈਸੀ ਬਾਹਰਿ ਮਾਇਆ ॥

ਮਾਇਆ ਅਗਨਿ ਸਭ ਇਕੋ ਜੇਹੀ ਕਰਤੈ ਖੇਲੁ ਰਚਾਇਆ ॥ (ਪੰਨਾ-੯੨੧)

ਮਨਮੁਖ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਵਿਆਪੇ ਇਹੁ ਮਨੁ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਜਲਤ ਤਿਖਈਆ ॥ (ਪੰਨਾ-੮੩੪)

ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ 'ਗੁਝੀ-ਭਾਹਿ' ਅਥਵਾ 'ਮਾਇਕੀ ਅੱਗ' ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਮਨ ਦੀਆਂ ਬਾਹਰਮੁਖੀ 'ਸੁਰਤੀਆਂ-ਬਿਰਤੀਆਂ' ਨੂੰ 'ਮਾਇਕੀ-ਮੰਡਲ' ਤੋਂ ਮੌੜ ਕੇ 'ਆਤਮ-ਮੰਡਲ' ਦੇ—

ਸੀਤਲ
ਸ਼ਾਂਤ
ਸੁਖਦਾਈ
ਬਿਸਮਾਈ
ਠੰਢੇ
ਖੁਨਕ-ਨਾਮੁ

ਵੱਲ ਲਾਉਣਾ ਹੀ—

'ਭਜਿ ਪਏ ਹਰਿ ਸਰਣਾਈ ਹੈ' !

'ਚਰਣ ਸਰਣ ਜਾਣਾ ਹੈ' !!

'ਗਹੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਓਲਾ ਹੈ' !!!

2. 'Materialistic Realm': - the realm of ego-ridden wisdom in which the fires of lower materialistic tendencies, like -

lust
anger
greed
attachment
egotism
selfishness
jealousy
hatred
envy
anxiety
desires

etc. are pervading. The entire animate creation, engrossed in the 'burning world' is suffering, wailing, screaming and living a life that is depicted in *Gurbani* as follows,

"I know nothing, I understand nothing. The world is a smoldering fire."

In his meditation, Baba found the whole earth burning (with the fire of lust and anger) VBG 1/24

As is the fire of womb within, so is the fire of mammon (Maya) without. The fires of worldly valuable and of the womb are all the same. The Creator has set agoing this play. 921

The way-ward are engrossed in the love of worldly valuables. Their soul is thirsty and burns in desire. 834

According to *Gurbani*, to save oneself from this 'innate -fire' or the 'fire of materialism', turning away of mind's externally orientated consciousness and focusing from the 'materialistic realm' to the

cool
calm
comfort giving
wondrous
serene
cooling Naam

of the 'Divine Sphere' is indeed the-

'hurrying to the sanctuary of the Lord'!

'taking to the Sanctuary of His lotus feet'!!

'holding tight to the Support of the Lord's Name'!!!

ਜੇਕਰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਅੱਗ ਦੇ ਭਾਂਬੜ ਮਚਾ ਦੇਈਏ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਬਰਫ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦੇਈਏ ਤਾਂ ਜਿਉਂ-ਜਿਉਂ ਅਸੀਂ ਅੱਗ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜਾਵਾਂਗੇ, ਤਿਉਂ-ਤਿਉਂ ਸੋਕ ਵਧਦਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਠੰਢ ਘਟਦੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਜੇ ਅੱਗ ਵਲ ਪਿੱਠ ਕਰਕੇ ਬਰਫ ਵਲ ਮੁੜਾਂਗੇ ਤਾਂ ਠੰਢ ਵਧਦੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸੋਕ ਘਟਦਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਹੋ ਅਸੂਲ ਸਾਡੀ ਮਾਨਸਿਕ ਹਾਲਤ ਉਤੇ ਵੀ ਹੁ-ਬ-ਹੁ ਢੁਕਦਾ ਹੈ।

ਜਿਉਂ-ਜਿਉਂ 'ਠਾਂਢਾ ਹਰਿ ਨਾਉ' ਵੱਲ ਪਿੱਠ ਕਰਕੇ, ਆਪਣੀ ਇਲਾਹੀ ਮਾਤਾ— 'ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ' ਦਾ ਓਲਾ ਛੱਡ ਕੇ ਅਥਵਾ ਉਸ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਕੇ ਜਾਂ ਬੇਮੁਖ ਹੋ ਕੇ ਸਾਡੀ ਸੁਰਤੀ-ਬਿਰਤੀ 'ਆਤਿਸ਼-ਦੁਨੀਆਂ' ਵੱਲ ਮੁੜਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ—ਤਿਉਂ-ਤਿਉਂ 'ਹਰਿ-ਨਾਮੁ' ਦੀ ਆਤਮਿਕ ਠੰਢ ਘਟਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਸੇ ਮਿਕਦਾਰ ਵਿਚ 'ਨਾਮ' ਦੀਆਂ ਇਲਾਹੀ ਬਰਕਤਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੁੰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ।

ਸਮਾਂ ਪਾ ਕੇ ਅਸੀਂ ਮਾਇਆ ਦੀ ਦਲਦਲ ਵਿਚ ਇਤਨਾ ਖੁੱਭ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਸ 'ਅਗਨ-ਸੋਕ-ਸਾਗਰ' ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ—

ਉਚੇਰੇ
ਚੰਗੇਰੇ
ਸੁਹਣੇਰੇ
ਸੁਖਦਾਈ
ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ

'ਆਤਮ-ਜੀਵਨ' ਦਾ—

ਚੇਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ !
ਖਿਆਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ !
ਨਿਸ਼ਚਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ !
ਸ਼ਰਧਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਉਪਜਦੀ !!
ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਭਾਸਦੀ !!!

ਜਨਮ-ਜਨਮਾਂਤਰਾਂ ਤੋਂ ਸਾਡਾ ਮਨ ਇਸ 'ਮਾਨਸਿਕ-ਅਗਨੀ' ਵਿਚ ਸੜਦਾ-ਬਲਦਾ 'ਮਟਰੇੜ' ਤੇ 'ਮਨੂਰ' ਹੋ ਚੁਕਿਆ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਕਦੇ ਖਿਆਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਯਤਨ ਤਾਂ ਕੀ ਕਰਨਾ ਸੀ ! ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੀ ਇਹ ਆਪ੍ਰਿ-ਸਹੈੜੀ ਗੁੜੀ ਮਾਨਸਿਕ 'ਅੱਗ' ਅੰਦਰੋਂ-ਅੰਦਰ ਸੁਲਘਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹੀ ਬਾਹਰਲੀ ਉਕਸਾਫਟ ਨਾਲ ਭੜਕ ਉਠਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਂਬੜ ਬਣ ਕੇ ਸਾਰਾ ਆਲਾ-ਦੁਆਲਾ ਸਾੜ ਸੁਫਦੀ ਹੈ।

If on one side we light flames of fire and on the other side we place ice, then as we get nearer the fire, to that degree the heat will continue to increase and the cold decrease. If we reverse the process and turn our back towards the fire and move towards the ice, then the cold will to that degree increase and the heat decrease.

This very law also perfectly befits our mental condition.

To the degree that we forget or turn our back to the 'peace giving serene Name of the Lord' and leave the refuge of our Divine Mother, the 'Infinite Being', our consciousness turns to and focuses on the 'burning world', and the Divine Peace and Serenity of the 'Lord's Naam' will continue to decrease. To that degree, we will divorce ourselves from the spiritual boons of 'Naam'.

Over a period of time we get so enmeshed in the materialistic quagmire that other than this 'burning ocean of grief', a -

higher
virtuous
beautiful
comfort-giving
salvation-giving

spiritual-life, just does not -

enter our consciousness!
come into our thoughts!
create a desire in us!
develop any faith in us!!
develop a need in us!!!

Over numerous births, our mind, burning and smoldering in this 'mental fire', has been oxidized into slag. This is the reason why we have never had even the thought of coming out of it, let alone trying to do so. In this way our self-inflicted hidden mental 'fire' keeps smoldering within us which, when exposed to a slight spark, turns into a blaze and reduces its surroundings into ash.

ਜਦ ਕਦੇ ਇਹ ਮਾਨਸਿਕ-ਅਗਨੀ ਤੀਬਰ ਤੇ ਅਸਹਿ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਅਸੀਂ 'ਹੋਰਨਾਂ' ਜਾਂ 'ਰੱਬ' ਉਤੇ ਥੱਪ ਕੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਹੱਲਾ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸਿਆਣਪ ਤੇ ਚਤੁਰਾਈ ਦੁਆਰਾ ਦੁਖਾਂ-ਕਲੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਜਦ ਸਫਲਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਤਕੜੇ ਅਫਸਰਾਂ, ਵਜ਼ੀਰਾਂ, ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਦੀ 'ਓਟ' ਜਾਂ 'ਆਸਰਾ' ਭਾਲਦੇ ਹਾਂ। ਜਦ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਤਾਂ ਸਾਧਾਂ, ਸੰਤਾਂ, ਪੀਰਾਂ-ਫਕੀਰਾਂ, ਦੇਵੀ-ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ 'ਸ਼ਰਨ' ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਇਕ ਸਾਧ-ਸੰਤ ਜਾਂ ਪੀਰ-ਫਕੀਰ ਕੋਲੋਂ ਕਾਰਜ ਰਾਸ ਨਾ ਆਵੇ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਦੀ 'ਟੋਕ' ਤੱਕਦੇ ਹਾਂ, ਜਦ ਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਾਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਕਰਦੀ ਹੈ—

ਮਾਨੁਖ ਕੀ ਟੋਕ ਬਿਥੀ ਸਭ ਜਾਨੁ ॥ (ਪੰਨਾ-੨੮੧)

ਇਥੇ ਹੀ ਬਸ ਨਹੀਂ, ਜੀਵ ਆਪਣੇ ਦੁਖਾਂ-ਕਲੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਜਾਂ ਮਾਇਕੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਦਰ-ਦਰ ਭਟਕਦਾ ਹੈ, ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ 'ਨਿਸ਼ਿਆਂ' ਜਾਂ ਨੀਵੇਂ 'ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ' ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਭੁਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ 'ਸਾਧਨ' ਮਾਨਸਿਕ-ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਭੁਲਾਉਣ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਆਰਜ਼ੀ-ਉਪਾਅ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੁਝ ਚਿਰ ਲਈ ਓਪਰੀ ਜਿਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਜਾਂ ਤਸੱਲੀ ਤਾਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਮਨ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਗੁਝੇ ਭਾਂਬੜ ਨਹੀਂ ਬੁਝਦੇ, ਨਾ ਹੀ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਠੰਢ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਜਿਥੇ ਅੱਗ ਹੈ, ਉਥੇ ਠੰਢ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ !

ਜਿਥੇ ਠੰਢ ਹੈ, ਉਥੇ ਗਰਮੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਹੈ !!

ਅੱਗ ਦੇ ਭਾਂਬੜ ਵਿਚੋਂ ਠੰਢ ਲੱਭਣੀ ਹਾਸੋ-ਹੀਣੀ ਮੂਰਖਤਾ ਹੈ !!!

ਪਰ ਅਸੀਂ ਬੜੇ ਸਿਆਣੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਤੇ ਅਕਲ-ਲਤੀਫ਼ ਕਹਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਹਉਮੈ ਦੇ ਭਰਮ-ਭੁਲਾਵੇ ਅਧੀਨ 'ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ' ਵਿਚੋਂ ਮਨ ਦਾ ਸੁਖ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੇ ਠੰਢ ਭਾਲਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੀ ਇਸ ਹਾਲਤ ਬਾਰੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ—

ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਮੋਹਣੀ ਤਾਮਸੁ ਤਿਸਨਾ ਸਾਂਤਿ ਨ ਆਵੈ ।

ਬਲਦੀ ਅੰਦਰਿ ਤੇਲ ਪਾਇ ਕਿਉ ਮਨੁ ਮੂਰਖੁ ਅਗਿ ਬੁਝਾਵੈ । (ਵਾ.ਭਾ.ਗੁ. ੧੫/੯)

ਇਸ ਗੁਝੀ ਮਾਨਸਿਕ ਅੱਗ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਧਾਰਮਿਕ-ਅਸਥਾਨਾਂ ਵੱਲ ਦੌੜਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਉਥੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਅੰਦਰਲੀ ਅੱਗ ਨਾਲ ਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਧਰਮ-ਅਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਈਰਖਾ-ਦਵੈਤ, ਵੈਰ-ਵਿਰੋਧ, ਲਾਲਚ, ਬੇਈਮਾਨੀ ਤੇ 'ਮਜ਼ਹਬੀ-ਤਅੱਸੂਬ' ਦੀ ਅੱਗ ਲਾਈ ਹੋਈ ਹੈ।

ਮਾਇਆ ਡਰ ਡਰਪਤ ਹਾਰਿ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਜਾਵੈ

ਤਹਾ ਜਉ ਬਿਆਪੈ ਮਾਇਆ ਕਹਾ ਠਹਰਾਈਐ । (ਕ.ਭਾ.ਗੁ. ੫੪੪)

When this mental-fire becomes intense and unbearable, we reduce our mental tension by blaming 'others' or 'God'. Simultaneously we try to ward off the resulting suffering and misery with our cleverness and cunningness. When we are unsuccessful in this, we turn for 'refuge' or 'help' from more powerful officials, ministers or relations. When we do not get any results whatsoever then we go to sadhus, saints, holy mendicants and deities for 'protection'. When the matter cannot be resolved by one sadhu-saint or holy mendicant, then we **turn to another**, even though *Gurbani* cautions us –

Know that reliance on man is all in vain.

This is not all, to ward off the sufferings and miseries or for the fulfillment of materialistic desires, the human being struggles from door to door by taking either 'intoxicants' or by being distracted with various forms of 'entertainment methods', just to forget himself. All these 'ways' to forget mental problems or to ward them off are **temporary measures**; they may provide some superficial relief or confidence, but **neither can the hidden internal flames of the mind be suppressed** nor can the heart experience coolness, peace and serenity.

Where there is fire there can be no coldness!

Where there is coldness, the heat is absent!!

Looking for coldness from the flames of fire is laughable and foolish!!!

But even those of us who like to be known as the wise, knowledgeable and divine ones, under the influence of the doubt-fallacy of egotism, are also looking for peace of mind, serenity and coolness from the '**fulfillment of desires**'. Bhai Gurdas Ji write about our state as follows –

Hopes and desires always attract his mind and being guided by evil propensities he never attains peace.

How could a manmukh or mind orientated individual extinguish fire by pouring oil on it. VBG 15/9

To escape from this hidden mental fire, we run to religious institutions, but there too **we take along our internal fire with us**. We have lit the fire of jealousy, duality, enmity, confrontation, greed, deceitfulness and 'religious fanaticism' in our religious institutions as well.

*Man, out of fear from materialism finally goes to the gurdwara, but if after going there he gets **infected again with materialism**, then where else can he go (for relief from materialism)* KBG 544

ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਇਸ ਅੱਗ ਦੇ ਭਾਂਬੜ ਮੱਚ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸੜਦੀ-ਬਲਦੀ ਲੁਕਾਈ ਪੁਕਾਰ ਰਹੀ ਹੈ—

ਹਾਏ ! ਠੰਢ ਕਿਥੇ ?

ਗੁਰੂ ਬਾਬੇ ਨੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵ-ਹਿਰਦੇ ਦੀ ਪੁਕਾਰ ਸੁਣ ਕੇ ਖਲਕਤ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਰਾਹੀਂ ਇਉਂ ਆਤਮਿਕ ਜੀਵਨ-ਸੇਧ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ—

ਮਨ ਮੇਰੇ ਗੁਰੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਓਲਾ ॥

ਤੁਝੈ ਨ ਲਾਗੈ ਤਾਤਾ ਝੋਲਾ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੭੯)

ਤਾਤੀ ਵਾਉ ਨ ਲਗਈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਰਣਾਈ ॥ (ਪੰਨਾ-੮੧੯)

ਸੀਤਲ ਸਾਂਤਿ ਸੂਖ ਹਰਿ ਸਰਣੀ ਜਲਤੀ ਅਗਨਿ ਨਿਵਾਰੇ ॥ (ਪੰਨਾ-੨੧੦)

ਏਹੁ ਜਗੁ ਜਲਤਾ ਦੇਖਿ ਕੈ ਭਜਿ ਪਏ ਹਰਿ ਸਰਣਾਈ ਰਾਮ ॥ (ਪੰਨਾ-੫੭੧)

ਜਦ ਨਿੱਕੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸੱਟ ਵੱਜਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕੁੱਤੇ-ਬੱਲੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ 'ਮੰਮੀ-ਮੰਮੀ' ਪੁਕਾਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਭੱਜ ਕੇ 'ਮਾਂ' ਕੋਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਨਿਸਚਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ 'ਮਾਂ' ਉਸ ਨੂੰ ਆਫਤ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰ ਬਚਾ ਲਵੇਗੀ। ਮਾਂ ਦੀ ਗੋਦ ਅਥਵਾ 'ਓਲਾ' ਹੀ ਉਸ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਂ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਕੋਈ ਦੁੱਖ ਕਲੇਸ਼ ਜਾਂ ਆਫਤ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੀ।

ਪਾਇਓ ਬਾਲ ਬੁਧਿ ਸੁਖੁ ਰੇ ॥ (ਪੰਨਾ-੨੧੪)

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੂਰਨ ਨਿਸਚੇ ਜਾਂ ਸ਼ਰਧਾ-ਭਾਵਨੀ ਨਾਲ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਪੁਕਾਰਨਾ ਜਾਂ 'ਸਿਮਰਨ' ਕਰਨਾ ਹੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਚਰਣ-ਸਰਣ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਓਟ ਲੈਣੀ ਹੈ। ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ 'ਹੁਕਮ' ਦੀ ਸਹਿਜ-ਚਾਲ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਮਨ-ਮਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰਲਾਉਣਾ ਹੀ ਉਸ ਦਾ 'ਓਲਾ' ਲੈਣਾ ਹੈ। ਮਨ ਦੀਆਂ-ਸਿਆਣਪਾਂ, ਉਕਤੀਆਂ-ਜੁਗਤੀਆਂ, ਏਹੜ-ਤੇਹੜ, ਹਉਮੈ, ਮੈਂ-ਮੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਇਆ ਵਲੋਂ ਮੋੜ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ 'ਹੁਕਮ' ਦੇ ਪ੍ਰਾਇਣ ਜਾਂ ਆਤਮ-ਪ੍ਰਾਇਣ ਕਰਨਾ ਹੀ 'ਭਜਿ ਪਏ ਹਰਿ ਸਰਣਾਈ ਹੈ'।

ਜਦ ਜੰਗਲ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹਿਰਨ ਆਦਿ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਨਦੀ ਵਿਚ ਛਾਲ ਮਾਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅੱਗ ਦੇ ਸੇਕ ਤੋਂ ਬਚਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰਮੁਖ-ਜਨ ਅਥਵਾ ਹਰਿ-ਜਨ ਪਿਆਰੇ ਆਪਣੀ ਕੂੜੀ ਹਉਮੈ ਅਥਵਾ ਮਾਇਕੀ —

ਸਿਆਣਪਾਂ

ਉਕਤੀਆਂ-ਜੁਗਤੀਆਂ

ਏਹੜ-ਤੇਹੜ

ਗਿਆਨ

ਫਿਲਾਸਫੀਆਂ

ਕਿਉਂ ? ਕਿਆ ? ਕੈਸੇ ?

In every aspect of life, the flames from this fire are burning and smoldering people are crying out:

Oh! Where is the coolness or calmness?

On hearing this cry from the heart of the world *Baba Ji* has blessed the masses with divine life-guidance through *Gurbani* in the following way —

O my soul, hold fast the prop of God 's Name.

Even the hot puff of wind shall not touch thee.

179

Not even the hot wind touches him, who is under the protection of the Supreme Lord.

819

In God's refuge are calmness peace and comfort and He extinguished the burning fire.

210

Seeing this world on fire, I have hastened to the Lord's refuge.

571

When a small child gets injured or cats and dogs run after him, he cries out 'mummy-mummy' or he runs up to the 'mother' because he has **full faith** that his 'mother' will definitely save him from that danger. **Mother's bosom or 'refuge'** indeed, is for him the safest place, where no suffering, misery or disaster can approach.

O adopting a child's mind I have attained peace.

214

In this way, when we reach out with **full conviction and faith-filled desire**, and 'contemplate' on our *Satgurus* we **are indeed taking shelter in them and taking refuge in the Lord.** To submit our minute desires into the spontaneous flow of the Infinite Being's '*will*' or command, is in fact taking refuge in HIM. By turning away from the mind's cleverness, aphorisms-methodologies, petty arguments, egotism, me-mine ness, materialism and submitting to the Divine Will or Divine Support is in fact '**running to the sanctuary of the Lord.**'

When a jungle catches fire, the deer and other animals in the jungle jump into a river and save themselves from the heat of the fire. In the same way **guru-orientated persons or God-orientated beloveds** leave their polluted egotism or materialistic —

cleverness

aphorisms-methodologies

petty arguments

knowledge

philosophies

Why? What? How?

ਵਾਲੀ ਬੁੱਧੀ ਦੇ ਚਿੰਤਾ-ਫਿਕਰ-ਤੌਖਲੇ ਆਦਿ ਛੱਡ ਕੇ, ਨਿੱਕੇ ਬੱਚੇ (baby) ਵਾਂਗ, ਭੋਲੇ-ਭਾਇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਪ੍ਰੇਮ-ਸਵੈਪਨਾ ਦੀ ਨਿੱਘੀ ਗੱਦ ਦਾ ਓਲਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਸਾਧ-ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਵਿਚਰਦਿਆਂ ਅਟੁਟ 'ਸਿਮਰਨ' ਦੁਆਰਾ 'ਸ਼ਬਦ-ਸੁਰਤ' ਵਿਚ ਲਿਣ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਸਭੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪਾਤਰ ਬਣਦੇ ਹਨ । ਸਤਿਗੁਰੂ ਉਸ ਗੁਰਮੁਖ-ਰੂਹ ਨੂੰ ਇਉਂ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਦਾ ਹੈ—

ਹਰਿ ਜੀ ਮਾਤਾ ਹਰਿ ਜੀ ਪਿਤਾ ਹਰਿ ਜੀਉ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕ ॥
 ਹਰਿ ਜੀ ਮੇਰੀ ਸਾਰ ਕਰੇ ਹਮ ਹਰਿ ਕੇ ਬਾਲਕ ॥
 ਸਹਜੇ ਸਹਜਿ ਖਿਲਾਇਦਾ ਨਹੀ ਕਰਦਾ ਆਲਕ ॥
 ਅਉਗਣੁ ਕੇ ਨ ਚਿਤਾਰਦਾ ਗਲ ਸੇਤੀ ਲਾਇਕ ॥
 ਮੁਹਿ ਮੰਗਾਂ ਸੋਈ ਦੇਵਦਾ ਹਰਿ ਪਿਤਾ ਸੁਖਦਾਇਕ ॥
 ਗਿਆਨੁ ਰਾਸਿ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਸਉਪਿਓਨੁ ਇਸੁ ਸਉਦੇ ਲਾਇਕ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੧੦੧-੦੨)

ਖੇਲਿ ਖਿਲਾਇ ਲਾਡ ਲਾਡਾਵੈ ਸਦਾ ਸਦਾ ਅਨਦਾਈ ॥
 ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੈ ਬਾਰਿਕ ਕੀ ਨਿਆਈ ਜੈਸੇ ਮਾਤ ਪਿਤਾਈ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੨੧੩)

ਪਰ ਕੋਈ ਵਿਰਲੇ, ਬਖਸ਼ੇ ਹੋਏ 'ਗੁਰਮੁਖ-ਜਨ' ਹੀ ਇਸ 'ਆਤਿਸ਼-ਦੁਨੀਆਂ' ਵਿਚ ਹਰਿ ਨਾਮ ਦਾ 'ਓਲਾ' ਲੈ ਕੇ ਇਲਾਹੀ ਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਠੰਢ ਮਾਣਦੇ ਹਨ—

ਦਾਵਾ ਅਗਨਿ ਬਹੁਤੁ ਤ੍ਰਿਣ ਜਾਲੇ
 ਕੋਈ ਹਰਿਆ ਬੂਟੁ ਰਹਿਓ ਰੀ ॥ (ਪੰਨਾ-੩੮੪)

ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਸਾਨੂੰ ਐਸੇ ਬਖਸ਼ੇ ਹੋਏ, ਆਤਮਿਕ-ਠੰਢ ਵਿਚ ਵਿਚਰ ਰਹੇ ਗੁਰਮੁਖ-ਜਨਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਕਰਨ ਦਾ ਤਾਕੀਦੀ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ—

ਮਨ ਮੇਰੇ ਤਿਲ ਕੀ ਓਟ ਲੇਹਿ ॥
 ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਪਨਾ ਤਿਨ ਜਨ ਦੇਹਿ ॥
 ਜਿਨਿ ਜਿਨਿ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਪਛਾਤਾ ॥
 ਸੋ ਜਨੁ ਸਰਬ ਥੋਕ ਕਾ ਦਾਤਾ ॥
 ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਨਿ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਵਹਿ ॥
 ਤਿਸ ਕੈ ਚਰਸਿ ਸਭ ਪਾਪ ਮਿਟਾਵਹਿ ॥
 ਅਵਰ ਸਿਆਨਪ ਸਗਲੀ ਛਾਡੁ ॥
 ਤਿਸੁ ਜਨ ਕੀ ਤੂ ਸੇਵਾ ਲਾਗੁ ॥ (ਪੰਨਾ-੨੬੬)

of their anxiety-fear-apprehensions of their consciousness and like a baby, innocently take **shelter** in the warm bosom of *Satguru's* love of the Self (within), and dwelling within the *Sadh Sangat*, the company of the holy, through **unceasing Simran** they get absorbed in the '*Shabad-Surat*' or word-consciousness and thereby become the beneficiaries of the blessings of the *Satguru*. This is how the *Satguru* honors such a *Guru-orientated* soul with love

The Reverend Lord is my mother, Reverend Lord my father and the Reverend Lord my Cherisher.
Reverend God takes care of me and I am the child of God.
Slowly and steadily, He feeds me and makes not sloth.
He reminds me not of my demerits and hugs me to His bosom.
He blesses me with, what I ask for with my mouth. God is my Peace-giving father.
The Lord has blessed me with the capital of Divine knowledge and the wealth of His Name and make me worthy of this merchandise. 1101-1102
He dandles and fondles me and ever, ever blesses me with bliss.
He sustains me in such a way, as mother and father do their child. 1213

But in this '**burning world**', rare are the blessed '**guru-orientated people**' who take refuge in the *Naam* of the Lord and enjoy divine love and poise —

The forest fire has burnt down much grass. Some rare plant has escaped green. 384

In *Gurbani* we are emphatically and repeatedly instructed to keep the company of such blessed *guru-orientated* persons who live in spiritual poise and serenity —

*O my soul seek thou **their protection.***
Give thy heart and body unto those persons.
The man who recognizes his Lord,
that man is the giver of all the things.
In His sanctuary, thou shalt find all the comforts.
By His sight all the sins shall be blotted out.
Renounce thou all other cleverness.
Attach thyself to the service of that slave.

ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਅਕਾਲ-ਪੁਰਖ ਉਤੇ ਓਟ ਅਤੇ ਅਕਾਲ-ਪੁਰਖ ਦਾ ਆਪਣੀ 'ਅੰਸ਼' ਜੀਵਾਂ ਲਈ —

'ਸਦ-ਬਖਸ਼ਿੰਦ'
'ਸਦ'-ਮਿਹਰਵਾਨਾ'
'ਅਉਗੁਣ ਕੋ ਨ ਚਿਤਾਰੇ'
'ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਗਲ ਲਾਵੈ'

ਵਾਲੇ ਇਲਾਹੀ ਬਿਰਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਮਾਂ-ਬੱਚੇ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤ ਇਕ ਸਰਵੋਤਮ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ।

ਬੱਚਾ ਜਦ ਮਾਂ ਦੀ 'ਕੁਖ' ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਲਿਵ ਕਰਤੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਗਸਣ ਤੇ ਪ੍ਰਫੁਲਿਤ ਹੋਣ ਲਈ ਸਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ 'ਇਲਾਹੀ ਮਾਤਾ' ਅਕਾਲ-ਪੁਰਖ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਜ-ਸੁਭਾਇ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਨੌਂ ਮਹੀਨੇ ਮਾਂ ਦੇ ਪੇਟ ਦੀ 'ਜੱਠਫ-ਅਗਨੀ' ਵਿਚ ਅਕਾਲ-ਪੁਰਖ ਦੇ ਅਟੱਟ ਸਿਮਰਨ ਦਾ 'ਓਲਾ' ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਈ ਰੱਖਦਾ ਹੈ—

ਮਾਤ ਗਰਭ ਮਹਿ ਆਪਨ ਸਿਮਰਨੁ ਦੇ ਤਹਿ ਤੁਮ ਰਾਖਣਹਾਰੇ ॥ (ਪੰਨਾ-੬੧੩)

ਜਨਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਨਿੱਕੇ ਬੱਚੇ (baby) ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਸੋਝੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ 'ਮਾਂ' ਉਤੇ ਭੱਲੇ-ਭਾਇ 'ਟੇਕ' ਤੇ ਸ਼ਰਧਾ-ਭਾਵਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ 'ਦੁਵੱਲੀ ਖਿੱਚ' ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਂ ਵੀ ਆਪਣਾ ਆਪਾ ਵਾਰ ਕੇ 'ਨਵ-ਜਨਮ' ਬੱਚੇ ਦੀ ਸੰਭਾਲ, ਪਾਲਣ-ਪੋਸਣ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦਾ ਫਿਕਰ ਤੇ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕੋਈ ਸਿਆਣਪ, ਚਾਤਰੀ, ਪ੍ਰਬੰਧ, ਫਿਕਰ, ਚਿੰਤਾ ਜਾਂ ਦੋੜ-ਭੱਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿੜ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਕੋਈ ਆਪਣੀ—

ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ
ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ
ਸੰਭਾਲਣ ਵਾਲੀ
ਖੇਲ-ਖਿਲਾਉਣ ਵਾਲੀ
ਲਾਡ ਲਡਾਉਣ ਵਾਲੀ
ਫਿਕਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ
ਸੁਭ-ਚਿੰਤਕ

ਹਸਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਪਿਆਰ-ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਰਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਭੱਲੇ-ਭਾਇ ਨਿਸਚੇ ਅਨੁਸਾਰ 'ਮਾਂ' ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਰੱਬ, ਗੁਰੂ ਅਤੇ ਦਾਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਬੱਚਾ—

ਬੇ-ਫਿਕਰ ਹੋ ਕੇ
ਆਸਾ-ਮਨਸਾ ਰਹਿਤ
ਨਿੱਸਲ ਹੋ ਕੇ
ਨਿਸਚਿੰਤ ਹੋ ਕੇ

ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੀ ਪੂਰਨ ਓਟ ਤੇ ਫੜ੍ਹਫਾਇਆ ਹੋਠ ਖੇਲਦਾ-ਮਲ੍ਹਦਾ, ਚਾਉ ਵਿਚ, ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ, ਖੇੜੇ ਵਿਚ, 'ਰੰਗਿ ਹਸਹਿ ਰੰਗਿ ਰੋਵਹਿ ਚੁਪ ਭੀ ਕਰਿ ਜਾਹਿ' ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਦਰਤੀ ਸਹਿਜ-ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

Man looks towards the Infinite Being for shelter and to relate the divine disposition of the Infinite Being who-

'is Ever Benevolent'
'is Ever Merciful'
'Takes no account of sins'
'Embraces with love'

towards His 'off-springs', the best example is that of the **love bond of a mother and child.**

When the child is in the mother's womb, and its consciousness is connected with the Creator, the whole arrangement for its growth and nurturing, is indeed spontaneously taking place through its '**Divine-Mother**', the Infinite Being. For nine months, the refuge of the unceasing *simran* or contemplation of the Infinite Being, keeps the child safe from the fire of the womb.

Blessing with Thine meditation in the mother's womb, Thou O saviour, didst save the mortal there.
613

Even after birth the small baby is not aware of itself. In its innocence and **faith filled belief, it takes refuge in its 'mother'**. Because of this 'dual-pull' the mother too sacrifices by taking on herself all the worries and arrangements that are needed in the care and nurturing of the '**new-born**' baby. The baby needs no cleverness, cunningness, organization, worry, anxiety or running-around for itself, because it has **unwavering faith** in that, it has someone who will -

Love
Protect
Take care of
Initiate play
Cuddle
Worry
Be concerned

and **nurture** it with faith-filled-love. According to its innocent desires, '**mother**' is its God, *Guru* and the provider. For this reason, the child -

released from fear
without any wants or needs
completely relaxed
without any attentiveness

under **the canopy of the complete parent's refuge**, plays and frolics, in joy, in happiness, in ecstasy, 'In the Lord's Love, (it) laughs, and in the Lord's Love, (it) weeps, also keeps silent' and naturally lives **a life of spontaneity.**

ਧਰ ਘਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ-ਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਰੁਝੀ ਹੋਈ 'ਮਾਂ' ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਵਿਚ ਲਿਵ ਲਾਈ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਚੁਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਅੱਗ ਬਾਲਦੀ, ਚੱਕੀ ਝੋਂਹਦੀ, ਪਸੀਨੇ ਦੀ 'ਬੋ' ਨਾਲ ਲਿਬੜੀ-ਤਿਬੜੀ ਮਾਂ ਦੀ ਗੋਦੀ ਵਿਚ ਬੱਚਾ ਰਿੜ੍ਹਦਾ-ਫਿਰਦਾ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮਾਂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਦੀਆਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ-ਘੁੱਟਾਂ ਭਰਦਾ ਸਭ ਕੁਝ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਬੱਚਾ ਖੇਡਦਾ-ਖੇਡਦਾ ਸੜਿਹਾਂਦ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਜਾਂ ਚਿਕੜ-ਗਾਰੇ ਵਿਚ ਡਿਗ ਪਵੇ, ਗੰਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਉਸ ਦੇ ਸੱਟ ਲਗ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਮਾਂ ਭਾਵੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਜੀ-ਧਜੀ, ਹਾਰ-ਸਿੰਗਾਰ ਕਰੀ ਬੈਠੀ ਹੋਵੇ, ਕੀਮਤੀ ਤੋਂ ਕੀਮਤੀ ਕਪੜੇ ਪਾਏ ਹੋਣ—ਪਰ ਆਪਣੇ 'ਲਾਲ', ਜਿਗਰ ਦੇ ਟੋਟੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਭਜ ਉਠੇਗੀ, ਰੋਂਦੇ-ਕੁਰਲਾਉਂਦੇ, ਲਿਬੜੇ-ਤਿਬੜੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹਿੱਕ ਨਾਲ ਲਾ ਲਵੇਗੀ, ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਚੁੰਮ-ਚੱਟ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸੀਸਾਂ ਦਿੰਦੀ, ਲੋਰੀਆਂ ਦਿੰਦੀ, ਬਾਪੜ-ਬਾਪੜ ਕੇ ਸੁਆਏਗੀ। ਮਾਂ ਦੀ ਇਸ ਸੇਵਾ-ਭਾਵਨਾ ਵਿਚ ਨਾ ਕੋਈ ਸੁਆਰਥ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਇੱਛਾ! ਸਗੋਂ ਮਾਂ ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਦੀ ਪਿਆਰ-ਖਿੱਚ ਵਿਚ ਆਪਾ ਵਾਰ ਕੇ ਉਸ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਦੇ 'ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਰ' ਕਮਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਂ-ਬੱਚੇ ਦੇ ਪਿਆਰ ਦਾ ਅਲੌਕਿਕ ਇਲਾਹੀ ਕ੍ਰਿਸਮਾ ਹੈ!

ਪਰ ਇਹ ਮਾਂ-ਪਿਆਰ ਜਾਂ 'ਮੋਹ' ਦੀ ਛੜ੍ਹਾਇਆ ਬੱਚੇ ਤੇ ਉਤਨਾ ਚਿਰ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਬੱਚਾ ਮਾਂ ਦੇ ਖਿਆਲਾਂ, ਰੀਝਾਂ ਤੇ ਪਿਆਰ-ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਇਣ ਜਾਂ ਸੂਰ ਵਿਚ (in tune) ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ 'ਓਟ' ਜਾਂ 'ਓਲਾ' ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਬੱਚਾ ਸਿਆਣਾ, ਆਪ-ਹੁਦਰਾ ਤੇ ਮਾਂ ਦੀ ਪਿਆਰ-ਭਾਵਨਾ ਤੋਂ 'ਬੇ-ਸੁਰ' ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਮਾਂ-ਪਿਆਰ ਦੇ ਨਿੱਘ ਅਤੇ ਸੁਭ-ਇੱਛਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਭੁਗਤਦਾ, ਠੋਕਰਾਂ ਖਾਂਦਾ ਹੈ—ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਆਪ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਬੱਚਾ ਆਪ-ਹੁਦਰਾ ਹੋ ਕੇ 'ਮਾਂ-ਪਿਆਰ' ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ 'ਓਲਾ' ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਆਪਣੇ 'ਮਾਂ-ਪਿਆਰ' ਰੂਪੀ 'ਸੋਮੇ' ਨਾਲੋਂ ਸਬੰਧ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਰੁੱਖਾ-ਸੁੱਖਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਦਾ ਆਪਣੀ ਕਰਨੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਆਪ ਭੁਗਤਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ 'ਮਾਂ' ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ 'ਮਾਂ-ਪਿਆਰ' ਦੇ ਸੁਭ-ਖਿਆਲ ਤੇ ਅਸੀਸਾਂ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਜਦ ਵੀ ਬੱਚਾ ਆਪਣੀਆਂ ਸਿਆਣਪਾਂ ਤੇ 'ਆਪ-ਹੁਦਰੇ'-ਪਨ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਫਿਰ ਗਲ ਲਾਉਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਿੱਘਾ ਪਿਆਰ ਤੇ ਸੁਭ ਅਸੀਸਾਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਜੇ ਅਤਿ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰੇ ਕਰਿ ਧਾਇਆ ॥

ਤਾਂ ਭੀ ਚੀਤਿ ਨ ਰਾਖਸਿ ਮਾਇਆ ॥

(ਪੰਨਾ-੪੭੮)

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦ ਅਸੀਂ ਹਉਮੈ ਦੇ ਭਰਮ-ਭੁਲਾਵੇ ਅਧੀਨ ਅਕਾਲ-ਪੁਰਖ ਦਾ ਆਸ਼ਰਾ ਜਾਂ 'ਟੇਕ' ਛੱਡ ਕੇ, 'ਦੂਜੇ-ਭਾਵ' ਵਿਚ ਆ ਕੇ, ਪੰਜਾਂ ਦੇ ਵੱਸ ਪੈ ਕੇ ਆਪਣੀ 'ਇਲਾਹੀ-ਮਾਤਾ' ਦੇ

On the other side, the mother, immersed in household chores, **remains absorbed in her child**. A mother could be lighting the fire in the fire-place, turning the grinding wheel, and covered all over with the smell of sweat, but when the child while crawling around comes into its mother's lap, it forgets everything as it gulps down the ambrosial nectar of mother's love.

If a child while playing falls into a smelly place or into some muddy dirt, gets dirty, gets injured, the mother even if she is well dressed, wearing ornaments, or is donning very expensive clothing, the moment she hears the cries of her precious child, a part of her flesh and blood, she will clasp the child to her bosom, lovingly smother it with kisses, sing lullabies and pat it to sleep. The mother has neither any self interest in this faith-filled service **nor has she any desire for salvation**. In fact, the mother, **experiencing the pull of love for the child, sacrifices herself and in so doing cultivates the 'incessant' will or command' of the Creator**. This is the extraordinary divine miracle of the mother-child love.

But this umbrella of **mother's love** or 'attachment' works only as long as the child submits or remains in tune with the mother's thoughts, wishes, faith-filled-desires, accepts her '**shelter**' or '**refuge**'. But when a child matures or **becomes self-willed he is no longer in harmony with the mother's love** filled desire, and does as he pleases. He distances himself from the mother's warmth and blessings and faces the consequences of his own actions, faces pitfalls for which he himself is responsible.

The reason for this is that when the child becomes self-willed and moves away from 'motherly love' or he does away with **her shelter** or refuge, then his connection with the fountain of 'motherly love' gets disconnected and living an insipid life he faces the consequences of his deeds. Even then the goodwill thoughts and blessings of 'motherly-love' in the mother's heart remain intact and when the child **seeks mother's shelter** after facing misery from his cleverness and 'self-willfulness', the mother once again embraces him and showers on him her warm love and goodwill blessings.

*If the son, in great rage, runs away even then,
the mortal bears it not in her mind.*

In the same way when we, under the influence of the doubt-fallacy of egotism, leave the '**shelter**' or '**protection**' of the Infinite Being and move into '**dualistic or worldly-love**', and fall prey to the five we are turning away from the love of our '**Divine-Mother**'.

ਪਿਆਰ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਮੌੜਦੇ ਹਾਂ, ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ 'ਓਲਾ' ਛੱਡ ਕੇ ਮਾਇਆ ਦੇ ਚਿਲਕਵੇਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਮਿਆਂ ਵਿਚ ਗਲਤਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇਵੀ ਗੁਣਾਂ, ਬਰਕਤਾਂ ਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ।

ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਕਰੰਟ ਤੋਂ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਤਾਰਾਂ ਦਾ ਮੇਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ । ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਕਾਲ-ਪੁਰਖ ਦੀਆਂ ਬੇਅੰਤ, ਅਪਾਰ, ਸੁਖਦਾਈ ਤੇ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ 'ਦਾਤਾਂ' ਦੇ ਪਾਤਰ ਬਣਨ ਲਈ ਸਾਡੇ ਮਨ ਦੀਆਂ ਬਿਰਤੀਆਂ ਦੀ ਤਾਰ ਸਾਡੇ ਅੰਤ੍ਰਿਕਾਤਮੇ 'ਹਰਿ-ਨਾਮ' ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ।

ਇਸ ਉਦਾਹਰਣ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਸ਼ਰਧਾ-ਭਾਵਨੀ ਵਿਚ ਵਿਘਨ ਪੈਣ ਨਾਲ ਹੀ ਅਸੀਂ 'ਰੱਬੀ ਪਿਆਰ' ਦੀ ਤਾਰ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ।

ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਤੇ ਭੁਲਿਆਂ ਵਿਆਪਨਿ ਸਭੇ ਰੋਗ ॥

ਵੇਮੁਖ ਹੋਏ ਰਾਮ ਤੇ ਲਗਨਿ ਜਨਮ ਵਿਜੋਗ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੩੫)

ਸਾਡੀ ਹਉਮੈ ਦੇ ਭਰਮ-ਭੁਲਾਵੇ ਵਿਚੋਂ ਉਪਜੀ ਸਿਆਣਪ, ਚਾਤਰੀ, ਏਹੜ-ਤੇਹੜ ਤੇ ਕਿੱਤੂ-ਪ੍ਰੰਤੂ ਹੀ ਸਾਨੂੰ 'ਇਲਾਹੀ-ਮਾਤਾ'—ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦੀ ਨਿੱਘੀ ਗੋਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆਂ ਰੱਖਦੇ ਹਨ । ਜਿਉਂ-ਜਿਉਂ ਅਸੀਂ ਅਕਾਲ-ਪੁਰਖ ਦੀ 'ਓਟ' ਛੱਡ ਕੇ ਸ਼ਰਧਾ-ਹੀਣ, ਭਾਵਨਾ-ਹੀਣ, ਪਿਆਰ-ਹੀਣ ਹੁੰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਤਿਉਂ-ਤਿਉਂ ਸਾਡੀ ਪ੍ਰੀਤ-ਭੋਗੀ ਦੀ ਖਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੁੰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਇਲਾਹੀ-ਦਾਤਾਂ ਅਤੇ ਗੁਣ ਘਟਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਮ ਹੋਣ ਨਾਲ ਚਾਨਣ ਘਟਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਹਨੇਰਾ ਵੱਧਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦ ਇਨਸਾਨ 'ਨਾਮ' ਦੇ ਆਤਮ-ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮਾਇਕੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਵਾਂ ਤੇ ਭਰਮ-ਭੁਲਾਵੇ ਦਾ 'ਹਨੇਰ' ਵਧਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਲਿਵ ਛੁੜਕੀ ਲਗੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮਾਇਆ ਅਮਰੁ ਵਰਤਾਇਆ ॥ (ਪੰਨਾ-੯੨੧)

ਫਿਰ ਵੀ ਜਦ ਕਦੇ ਸਤਿਸੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਜੀਵ ਦੀ ਆਤਮਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਗ ਪਵੇ ਤੇ ਉਹ ਠੱਗਣੀ ਮਾਇਆ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਲਈ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਆਵੇ, ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਬਿਰਦ ਨੂੰ ਪਾਲਦੀ ਹੋਈ 'ਇਲਾਹੀ ਮਾਤਾ' ਉਸ ਉਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਰੋਂ-ਘਰੋਂ ਵੈਵੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਵਾਜਦੀ ਹੈ ।

ਜੋ ਸਰਣਿ ਆਵੈ ਤਿਸੁ ਕੰਠਿ ਲਾਵੈ

ਇਹੁ ਬਿਰਦੁ ਸੁਆਮੀ ਸੰਦਾ ॥ (ਪੰਨਾ-੫੪੪)

ਜੋ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ ਹਰਿ ਜੀਉ ਤਿਨ ਕੀ ਕਰਹਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੩੩੩-੩੪)

We are leaving Her 'refuge' and getting deeply absorbed in the dazzling spectacles of materialism; we divorce ourselves from all HER virtues, bounties and blessings.

To benefit from an electrical current the wires must be connected. In the same way to become the recipients of the Timeless Being's limitless, bountiful, comfort-giving, emancipating, **bounties, the wire of our mind's consciousness** should be connected to the 'Lord's *Naam*' within our innate soul-self.

It is clear from this example that with any disruption in our faith-filled desire we get disconnected from the wire of 'godly-love'.

By forgetting the supreme Lord, all the ailments cling to the man.

The non-believers in the Omnipresent Lord suffer separation from Him, birth after birth. 135

The cleverness, intelligence, petty arguments, criticisms-condemnations that well up from the doubt-ridden fallacy of our egotism is what keeps us divorced from the warm bosom of our 'Divine-Mother', the Supreme God. As we leave the 'refuge' of the Timeless Being and become faithless, belief-less, loveless, to that extent the pull of our love-cord gets weaker and weaker and the Divine bounties that we derived from this (pull of our love-cord) keep getting less and less.

With the coming of dusk, light gets progressively less, and darkness keeps increasing. In a similar way when man distances himself from the **Divine Illumination** of *Naam*, the darkness of materialistic desires and doubt-fallacy keep increasing.

The Lord's Love departs, greed attaches to the child and mammon's writ begins to run. 921

Even then, if while participating in *Satsang*, the company of the holy, somehow a person's **soul wakes up** and **seeks the shelter of Lord**, in order to free itself from the net of the delusive materialism. The '**Divine-Mother**' remaining true to HER disposition, become merciful and rewards the person with divine gifts from HER being.

Who so ever seeks the Lord's protection, him He hugs to His bosom. This is quality of the Lord. 544

Whosoever seeks Thy refuge, O Sire Lord, him, Thou sustain him. 1333

ਸਾਡੇ ਇਲਾਹੀ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਨਸਾਨ ਆਪਣੀ ਹਉਮੈ ਅਧੀਨ ਹੋ ਕੇ ਤੀਖਣ-ਬੁੱਧੀ ਦੀਆਂ ਉਕਤੀਆਂ-ਜੁਗਤੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ 'ਦਾਤੇ' ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਆਦਿ ਤੋਂ ਹੀ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ 'ਬੇਮੁਖਾਂ' ਨੂੰ—'ਭੁੱਲ' ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ 'ਯਾਦ' ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਜਾਂ ਅਕਾਲ-ਪੁਰਖ ਦੇ 'ਓਲੇ' ਦੀ ਨਿੱਘੀ ਤੇ ਸੁਖਦਾਈ ਛਤ੍ਰ-ਛਾਇਆ ਹੇਠ ਮੁੜ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ, ਪੀਰ, ਫਕੀਰ, ਸਾਧ, ਸੰਤ, ਮਹਾਂਪੁਰਖ, ਗੁਰਮੁਖ-ਪਿਆਰੇ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਭੱਜੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਵਕਤ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮਾਰਥ ਵੱਲ ਲਾਉਣ ਲਈ ਆਤਮਿਕ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿਤੇ।

ਸਾਧ ਪਠਾਏ ਆਪਿ ਹਰਿ ਰਮ ਤੁਮ ਤੇ ਨਾਹੀ ਦੂਰਿ ॥ (ਪੰਨਾ-੯੨੬)

ਸਾਧ ਰੂਪ ਅਪਨਾ ਤਨੁ ਧਾਰਿਆ ॥
ਮਹਾ ਅਗਨਿ ਤੇ ਆਪਿ ਉਬਾਰਿਆ ॥ (ਪੰਨਾ ੧੦੦੫)

ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਪ੍ਰੇਮ-ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ-ਪੁਰਖ ਦਾ ਆਪਣੀ 'ਅੰਸ਼', ਜੀਵਾਂ ਲਈ ਅਤਿਅੰਤ ਪਿਆਰ-ਭਾਵਨਾ ਦਾ—

ਬਿਰਦ
ਮਿਹਰ
ਬਖਸ਼ਿਸ਼
ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ
ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ
ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ !

ਦੁਨਿਆਵੀ ਮਾਂ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਜਾਏ ਬੱਚੇ ਲਈ ਅਥਾਹ ਪਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ ਨੂੰ ਸਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਤੇ ਆਪਣੇ 'ਗੁਆਚੇ ਬੱਚੇ' ਦੀ ਸੂਹ ਲੈਂਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ—ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਆਪਣੇ ਗਲ ਲਾ ਕੇ, ਆਪਣੀ ਗੱਦ ਦਾ ਨਿੱਘਾ ਪਿਆਰ ਤੇ ਸੁਖ ਦੇਣ ਲਈ ਲੋਚਦੀ ਤੇ ਤਾਂਘਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਵਲ ਪਿਆਰ-ਸੁਨੇਹੜੇ ਭੇਜ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਆਪਣੇ ਵਲ ਪ੍ਰੇਰਦੀ ਤੇ ਖਿੱਚਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੀ 'ਇਲਾਹੀ ਮਾਤਾ' - ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਅੰਸ਼—ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ ਨੂੰ ਸਹਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਕਾਇਨਾਤ ਦੇ ਜ਼ੋਰੋ-ਜ਼ੋਰੇ ਅੰਦਰ ਉਸ ਨੇ 'ਜੀਵਨ-ਤੱਤ' 'ਆਤਮਾ' ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰ ਦੀ ਤਾਂਘ ਜਾਂ ਖਿੱਚ ਦੀ ਅੰਸ਼ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਦਿਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੁ ਜੀਵ ਦੀ ਆਪਣੇ ਕਰਤੇ ਵਲ, ਅਨਜਾਣੇ, ਸਹਿਜ-ਸੁਭਾਇ 'ਖਿੱਚ' ਪੈਂਦੀ ਰਹੇ। ਜਿਉਂ-ਜਿਉਂ ਜੀਵ ਦਾ 'ਹਉਮੈ' ਦਾ ਛੋੜ ਪਤਲਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਸੁਰਤੀ-ਬਿਰਤੀ 'ਆਤਮ-ਪ੍ਰਾਇਣ' ਹੁੰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣੇ ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਸੋਮੇ ਵੱਲ ਅੰਤ੍ਰ-ਆਤਮੇ 'ਖਿੱਚ' ਵਧਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

Our Divine Mother-Father knew that man, under the influence of egotism can **forget his provider**, the Primal Being, through his maxims and methodologies. That is why, in order to bring 'turn coats' like us from the state of 'forgetfulness' to a state of 'remembrance', to bring us back under the warm and comfort-giving **canopy** of the Infinite Being's refuge, He sent gurus, peers, fakirs, sadhus, saints, great evolved souls and guru-orientated beloveds who gave spiritual guidance to mankind according to the needs of the times.

God himself sends the saints to the world saying. "I am not far from ye". 929

Of himself, the Saint-Guru is the embodiment of the Lord's body. From the great fire, the Lord himself saves the man; 1005

All this is the love- personified Infinite Being's infinite, faith-filled-

disposition
mercy
blessings
guru's grace
manifestation
and attributes

for His own 'off-spring', the mankind.

The earthly mother has in her bosom unfathomable love for her missing off-spring; she cannot bear the separation from her child. She keeps looking for information about her 'lost-child', and she keeps longing and yearning to embrace and give the warm love of her bosom to her child. She keeps sending messages of love trying to motivate and pull the child towards her.

In the same way our '**Divine-Mother**', the **Primal Being** too cannot bear the separation of HER off-springs. That is why in each and every particle of the creation, SHE has placed in the '**essence of life**', the 'soul', the **craving for Her Divine Love** or the incessant pull or attraction towards the creator. To the degree that the coating of man's ego keeps getting thinner and thinner, to that extent his consciousness and awareness gets **soul realization** and the pull towards its center or source innately keeps getting stronger.

ਇਹ ਆਤਮਿਕ-ਪਿਆਰ ਦੀ ਖਿੱਚ, ਤਾਰ ਜਾਂ ਕਾਂਖੀ ਦੁਵੱਲੀ ਹੈ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਆਪ ਆਪਣੀ 'ਅੰਸ਼' ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਇਲਾਹੀ-ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਖਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜੀਵ ਆਪਣੇ ਕੇਂਦਰ—ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਵੱਲ ਅਨਜਾਣੇ, ਸਹਿਜ-ਸੁਭਾਇ ਖਿਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮੂ ਲਾਲਨ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਨੀ ॥ ਰਹਾਓ ॥
ਤੌਰੀ ਨ ਤੂਟੈ ਫੌਰੀ ਨ ਫੂਟੈ ਐਸੀ ਮਾਧੋ ਖਿਚ ਤਨੀ ॥ (ਪੰਨਾ-੮੨੭)

ਇਸ ਇਲਾਹੀ ਪ੍ਰੀਤ-ਫੌਰੀ ਦਾ ਸਰੂਪ—

ਸ਼ਰਧਾ-ਭਾਵਨੀ

ਭਉ-ਭਾਵਨੀ

ਪ੍ਰੇਮ-ਸਵੈਪਨਾ

ਪਿਆਰ-ਤਾਂਘ

ਸੇਵਾ-ਭਾਵ

ਸਿਮਰਨ

ਆਪਾ-ਵਾਰਨਾ ਹੈ।

ਪਰ ਹਉਮੈ ਦੇ ਭਰਮ-ਕੁਲਾਵੇ ਵਿਚ ਇਨਸਾਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੀ 'ਕਰਤਾ-ਧਰਤਾ' ਸਮਝ ਕੇ ਆਪਣੀ ਤੀਖਣ-ਬੁੱਧੀ ਨਾਲ ਸਿਆਣਪਾਂ ਤੇ ਚਤੁਰਾਈਆਂ ਘੱਟਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਵੈਰ-ਵਿਰੋਧ, ਈਰਖਾ, ਦਵੈਤ, ਲੜਾਈ-ਝਗੜੇ, ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਸਹੇੜ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਡਰ, ਫਿਕਰ, ਸ਼ੱਕ ਤੇ ਚਿੰਤਾ-ਚਿਖਾ ਵਿਚ ਸੜਦੇ-ਬਲਦੇ ਦੁੱਖ ਭੋਗਦੇ ਹਾਂ।

ਜੇਕਰ ਨਿੱਕਾ ਬੱਚਾ ਕਿਸੇ ਕਾਰਣ ਗੁਆਚ ਜਾਵੇ ਤੇ ਵੱਡਾ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਬਾਪ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਨੌਕਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਬਾਕੀ ਨੌਕਰਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਵਰਤਾਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸਦਕਾ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਾਪ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਉਹ ਮੁੜ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਰਣ ਚਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ 'ਨੌਕਰ' ਤੋਂ ਬਦਲ ਕੇ 'ਪੁੱਤਰ' ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬਾਪ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇ ਅਸੀਂ ਮੁੜ ਅਕਾਲ-ਪੁਰਖ ਰੂਪੀ 'ਇਲਾਹੀ-ਮਾਤਾ' ਦੀ ਸੁਖਦਾਈ ਗੋਦ ਦਾ ਨਿੱਘ ਮਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਦੇਵੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪਾਤਰ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, 'ਗੁਝੀ ਭਾਹਿ ਜਲੈ ਸੰਸਾਰਾ' ਦੇ ਸੇਕ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ

The **pull, connection or yearning of this Divine-Love is two pronged.**
On one side the Infinite Being is pulling HIS off-springs towards HIMSELF and on the other side man unknowingly, spontaneously is being pulled towards his center – the Primal Lord.

*I have contracted love with my Beloved. ||Pause||
The Lord of wealth has drawn me with such a string, that by breaking, it breaks not, and by letting it go, it goes not.* 827

The form this Divine Love – cord takes is –

faith-filled desire

awe-filled inclination

love of the self within

love - yearning

service-orientated yearning

Simran (contemplation)

sacrificing the self.

But under the doubt-fallacy of egotism, man thinks he is himself the ultimate controller and with his sharp intellect lives his life demonstrating his intelligence and craftiness. In this way we invite enmity-confrontation, jealousy, duality, quarrels-fights, animosity with one another and as a result we suffer as we burn and smolder in fear, worry and anxiety.

If a small child, who for some reason, gets lost and upon growing up finds himself as a servant in his father's kingdom, he will be treated just like any other servant. However, if due to the advice of someone who urges him to recognize his father, returns to take shelter under him, then he will revert from being a 'servant' to being a 'son' and he becomes the beneficiary and heir to his father's wealth.

In the same way, if we once again want to enjoy the warmth of the comfort-giving bosom of '**Divine-Mother**', the embodiment of the Timeless Lord; if we want to become the recipients of the divine blessings; if we want to save ourselves from the heat of the 'hidden fire the world is consumed in', then we have to mold our lives according to the light of the following lines from *Gurbani*:-

ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਪੰਗਤੀਆਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਢਾਲਣਾ
ਪਵੇਗਾ ।

ਜਦੋਂ ਸੁਖ ਕਉ ਚਾਹੈ ਸਦਾ ਸਰਨਿ ਰਾਮ ਕੀ ਲੇਹ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੪੨੭)

ਤਜਹੁ ਸਿਆਨਪ ਸੁਰਿਜਨਹੁ ਸਿਮਰਹੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥
ਏਕ ਆਸ ਹਰਿ ਮਨਿ ਰਖਹੁ ਨਾਨਕ ਦੂਖੁ ਭਰਮੁ ਭਉ ਜਾਇ ॥ (ਪੰਨਾ-੨੮੧)

ਮੇਰੇ ਮਨ ਨਾਮੁ ਨਿਤ ਨਿਤ ਲੇਹ ॥
ਜਲਤ ਨਾਹੀ ਅਗਨਿ ਸਾਗਰ ਸੂਖੁ ਮਨਿ ਤਨਿ ਦੇਹ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੦੦੬)

ਕੋਇ ਨ ਕਿਸ ਹੀ ਸੰਗਿ ਕਾਹੇ ਗਰਬੀਐ ॥
ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਆਧਾਰੁ ਭਉਜਲੁ ਤਰਬੀਐ ॥ (ਪੰਨਾ-੩੯੮)

ਰੇ ਮਨ ਓਟ ਲੇਹੁ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ॥
ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਦੁਰਮਤਿ ਨਾਸੈ ਪਾਵਹਿ ਪਦੁ ਨਿਰਬਾਨਾ ॥ (ਪੰਨਾ-੯੦੧)

ਜੀਅਰੇ ਓਲਾ ਨਾਮ ਕਾ ॥
ਅਵਰੁ ਜਿ ਕਰਨ ਕਰਾਵਨੋ ਤਿਨ ਮਹਿ ਭਉ ਹੈ ਜਾਮ ਕਾ ॥ (ਪੰਨਾ-੨੧੧)

ਸਮਾਪਤ

If thou desire eternal peace, then, seek thou the refuge of thy Lord. 1427

*Abandon thy cleverness, O good men and remember Lord God, the king.
Treasure in thy heart thy hope in one God and thine distress, doubt and dread
shall depart O Nanak.* 281

*A my soul ever, ever contemplate thou the Name.
Thus thou shall not burn in the ocean of fire and the Lord shall bless thy mind
and body with peace. Pause.* 1006

*No one is a companion of another so why be one proud of one's relations?
With the support of One name the dreadful world ocean is crossed.* 398

*O my soul seek thou the shelter of God's Name,
remembering which thy evil intellect shall be dispelled and thou shalt obtain the
status of supreme bliss.* 901

*O man thy only support is the Master's Name.
Whatever else is done and caused to be done, in them is the fear of Death's
courier.* 211